

„SUINTERESUOTŲ INSTITUCIJŲ PAJĖGUMŲ PRITAIKYMAS GERINANT UPINIŲ IR MAŽŪJŲ ŽUVĖDRŲ APSAUGOS BŪKLĘ LIETUVOJE“ PROJEKTO PLANUOJAMOS VEIKLOS

2019 03 16, Kaunas

www.lifeterns.lt

1

PROJEKTO TRUKMĖ: 2018-07-01 – 2022-12-31

PROJEKTO TERITORIJOS: Klaipėdos, Tauragės, Kauno, Alytaus, Vilniaus ir Utenos apskrityse, 11 projekto teritorijų.

- 1 – Nemuno delta
- 2 – Kalvių karjeras
- 3 – Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų
- 4 – Novaraisčio draustinis
- 5 – Nemunas tarp Prienų ir Lengveniškių
- 6 – Nemunas tarp Pelėšiškių ir Balbieriškio
- 7 – Niedaus ir Veisiejų ežerai
- 8 – Sartų regioninis parkas
- 9 – Vasakų tvenkiniai
- 10 – Kretuono ežeras
- 11 – Nemuno upės salos ties Lipliūnais

2

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA:

Koordinuojantysis paramos gavėjas: Lietuvos ornitologų draugija;

Asocijuotieji paramos gavėjai:

VĮ Vidaus vandens kelių direkcija;

BĮ Nemuno kilpų regioninio parko direkcija;

UAB „EKO STOMA“.

PROJEKTO BIUDŽETAS: ~ 2,3 mln. Eur, iš jų **>47,78 proc.** lėšų skiriama praktinių gamtosauginių veiklų įgyvendinimui.

Biudžeto pasiskirstymas pagal paramos gavėjų vykdomas veiklas:

LOD ~ 1,4 mln. Eur

VVKD ~ 466 tūkst. Eur

NKRPD ~ 189 tūkst. Eur

EKOSTOMA ~ 249 tūkst. Eur

PROJEKTĄ FINANSUOJA:

ES – 59,15%; LR Aplinkos ministerija – 24,17 %;

Paramos gavėjai – 16,68 %

3

PAGRINDINIS PROJEKTO TIKSLAS

pagerinti upinių ir mažųjų žuvėdrų perinčių populiacijų būklę jų apsaugai skirtose teritorijose, tinkamai tvarkant jų veisimosi buveines ir taikant kitas šioms rūšims svarbias apsaugos priemones

Mažoji žuvėdra (*Sternula albifrons*). R. Jakaičio nuotr.

4

PROJEKTO UŽDAVINIAI

Upinė žuvėdra (*Sterna hirundo*). M. Karlovo nuotr.

yra siejami su upinės ir mažosios žuvėdros veisimosi buveinių būklės pagerinimu

- ✓ buveinių tvarkymas;
- ✓ naujų upinių ir mažųjų žuvėdrų veisimosi vietų formavimas;
- ✓ specialių biotechninių priemonių (slėptuvių nuo natūralių priešų žuvėdrų jaunikliams, įspėjamųjų ženklų nuo nepageidaujamų lankytojų) diegimas,
- ✓ naujų arba atnaujintų žuvėdrų apsaugai skirtų teritorijų gamtotvarkos planų (6) parengimas;
- ✓ detalus perinčių populiacijų gausos ir veisimosi sėkmingumo bei buveinių būklės monitoringas;
- ✓ visuomenės informavimas apie rūšių apsaugos aktualijas bei priemones, kurios padės efektyviai spręsti žuvėdroms kylančias problemas.

5

A | PROJEKTO PARENGIAMOSIOS VEIKLOS

PARENGIAMOSIOS VEIKLOS, GAMTOTVARKOS IR RŪŠIŲ APSAUGOS VEIKSMŲ PLANŲ PARENGIMAS

- ✓ Techninio veiklų plano, numatančio praktinių žuvėdrų buveinių tvarkymo priemonių įgyvendinimo pobūdį, laiką bei eiliškumą projekto teritorijose, parengimas ir derinimas su suinteresuotomis institucijomis (LOD);
- ✓ Upinės žuvėdros apsaugos veiksmų plano parengimas ir įteisinimas (LOD);
- ✓ Mažosios žuvėdros apsaugos veiksmų plano peržiūra ir įteisinimas (LOD);
- ✓ Vasaknų ir Niedaus PAST gamtotvarkos planų parengimas, suderinimas su žemės valdytojais bei kitomis atsakingomis institucijomis bei įteisinimas (LOD);
- ✓ Novaraisčio, Kretuono ežero ir Kalvių žvyro karjero PAST gamtotvarkos planų peržiūra ir įteisinimas (LOD).

6

C | PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

UPINĖS IR MAŽOSIOS ŽUVĖDRŲ VEISIMOSI BUVEINIŲ FORMAVIMAS IR PRIEŽIŪRA NEMUNO UPĖJE BEI KALVIŲ ŽVYRO KARJERE (C.1)

- ✓ Naujų smėlio salų formavimas ir priežiūra Nemuno laivybos kelyje Nemuno deltoje ir Nemune tarp Kulautuvos bei Smalininkų (VVKD);
- ✓ Atvirų salų formavimas, priežiūra bei atkūrimas Nemuno deltos ir Kalvių žvyro karjero PAST („Ekostoma“).

7

C | PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

UPINĖS IR MAŽOSIOS ŽUVĖDRŲ VEISIMOSI BUVEINIŲ ATKŪRIMAS BEI BŪKLĖS GERINIMAS SEPTYNIOSE JŲ APSAUGAI SKIRTOSE ŠALIES PAST IR VIENOJE, TUO TIKSLU NAUJAI ĮSTEIGTOJE TERITORIJOJE (C.2)

- ✓ Tinkamų upinės ir mažosios žuvėdrų veisimosi buveinių atkūrimas išlaikant Nemuno atviras salas dviejose, Nemuno kilpų regioniniame parke esančiose PAST bei salose ties Lipliūnais (NKR, LOD);
- ✓ Upinės ir mažosios žuvėdrų veisimosi buveinių atkūrimas ir jų priežiūra tinkamai tvarkant žolinę augaliją Kretuono ežero, Niedaus ir Veisiejų ežerų bei Novaraisčio PAST (LOD);
- ✓ Upinės žuvėdros veisimosi buveinių formavimas bei priežiūra ant natūralių plūduriuojančių salų Vasaknų žuvininkystės tvenkinių PAST ir ant dirbtinių plaustų Sartų RP PAST (LOD).

8

C | PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

**PAPILDOMŲ
APSAUGOS
PRIEMONIŲ
ŽUVĖDROMS
ĮDIEGIMAS (C.3)**

- ✓ Stogelio formos slėptuvių įrengimas veisimosi buveinėse (LOD);
- ✓ Įspėjamųjų ženklų įrengimas veisimosi buveinėse (LOD).

9

C | PROJEKTO PRAKTINĖS GAMTOSAUGOS VEIKLOS

**TINKAMAS RŪŠIŲ
APSAUGOS
PRIEMONIŲ
PLANAVIMAS (C.4)**

- ✓ Naujos PAST steigimas Nemuno upės salose ties Lipliūnais ir Sartų RP PAST, saugomų paukščių sąrašo papildymas nauja tiksline rūšimi – upine žuvėdra (LOD);
- ✓ Pasiūlymų dėl Europos žuvininkystės fondo specialios priemonės, skirtos upinės žuvėdros apsaugai, parengimas (LOD).

10

D | PROJEKTO VEIKLŲ POVEIKIO STEBĖSENA

**PROJEKTO
STEBĖSENA (D.1)**

- ✓ Projekto veiklų stebėseną (LOD);
- ✓ Ex-ante ir ex-post perinčių žuvėdrų monitoringas (LOD, NKRP) – perinčios populiacijos gausa, pasiskirstymas teritorijoje (siųstuvėliai upinei žuvėdrai), perėjimo sėkmingumas.

11

D | PROJEKTO VEIKLŲ POVEIKIO STEBĖSENA

**PROJEKTO
EKOSISTEMŲ
PASLAUGŲ IR
SOCIO-EKONOMINIŲ
SĄLYGŲ VERTINIMAS
(D.2)**

- ✓ Ekosistemų paslaugų vertinimas projekto įgyvendinimo teritorijose (LOD);
- ✓ Projekto poveikio socio-ekonominių sąlygų vertinimas (LOD).

12

E | PROJEKTO VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR REZULTATŲ SKLAIDA

- ✓ Informacijos teikimas plačiai visuomenei: projekto interneto svetainė www.lifeterns.lt, viešinimas žiniasklaidoje: straipsniai, radijo/TV reportažai;
- ✓ Žuvėdrų apsaugos problemų viešinimas suinteresuotų asmenų grupėms/institucijoms: susitikimai, seminarai, praktiniai mokymai.

13

E | PROJEKTO VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR REZULTATŲ SKLAIDA

- ✓ Projekto rezultatų ir patirties sklaida suinteresuotoms nacionalinėms ir tarptautinėms tikslinėms grupėms: tarptautiniai seminarai, pasitarimai, bendradarbiavimas su panašiais projektais,
- ✓ Viešinio medžiagos gamyba bei platinimas: lankstinukų, kalendorių, knygos leidyba, informacinių stendų įrengimas, video medžiagos (filmo, TV klipų) sukūrimas ir transliavimas, **tiesioginė transliacija iš žuvėdrų kolonijos**, mobilios foto parodos eksponavimas, vizualinės IT medžiagos parengimas.

14

**LIFE
TERNS**

**AČIŪ
UŽ DĖMESĮ**

www.lifeterns.lt